

ሕጻናት

ሃማ መተኔ

ሕፃናት ስብሰባ

ሃ.ማ.መ.ተ.ኤ. ምክራት ብተሌፎን ካብ ዝጅምር፡ ብዙሓት መንእሰያት ተጠቐሙቲ ናይ'ዚ ኣገልግሎት ኮይኖም ኣለው። ንኡስ ዓምዲ “ሕቶ ሸባብ” እምበኣር ንገለ ካብቲ ብቐጽሪ ስልኪ 124256 ወይ ብቐ.ሳ.ጸሰጣ 1042 ናብ “ሆት ላይን” ዝቐርብ ሕቶታት እያ እትምልሱ።

ኣማኻሪ፤ ሄለው፤ ናብ ሃማመተኔ ኣገልግሎት ምክራት ብተሌፎን ደዊልኩም ኣለኹም።

ደዋሊ፤ እወ ናባኹም ደልየ'የ ደዊለ።

ኣማኻሪ፤ ጽቡቕ፤ ስምዒት ዕድሜኻን ትድውለሉ ዘለኻ ቦታን ዶ ምሓበርካ።

ደዋሊ፤ ተስፋይ እብሃል። ዕድመይ 48 ዓመት፡ ካብ ኣስመራ ድማ'የ ዝድውል ዘለኹ።

ኣማኻሪ፤ መርሓባ ተስፋይ። መደወሊኻ ጉዳይ ዶ ምሓበርካ።

ደዋሊ፤ ብዓልቲቤተይ ኣብ ሓዳር ምሕጋዝ ኣብይኹኒ።

ኣማኻሪ፤ ገለዶ፡ ብዛዕባ ሓዳርኩም ምገለጽካለይ?

ደዋሊ፤ ሕራይ ጽቡቕ። ካብ እንምርጥ ዓለርተ ሰለሰተ ዓመት ገይርና ኣለና። ኣርባዕተ ቁልዑ ድማ ወለድና። እዚ ኹሉ ዓመታት ግን፡ ወላ ወላ ለውጢ ዝብሃል የብላን። ከም ዘይንበር የለን ንንብር ኣለና።

ኣማኻሪ፤ ብዓልቲቤተካ ክትልወጠሉ ትደለየ ዘለኻ ጉዳይ ዶ ምገለጽካለይ?

ደዋሊ፤ ጽሬት ናይ ገዝእ ይኹን ናይ ቁልዑ የብላን መግቢ ከምቲ ዝድለ ጽቡቕ ኣይትሰርሕን። ካብ ጉረባብታ ኣይትመሃር፡ ልዕሊ ኩሉ ድማ እንተ መዓደክዎ ትኹራ።

ኣማኻሪ፤ ምስዚ ኩሉ ትብሎ ዘለኻ ባህሪ ንዓለርተታት ዓመታት ጸኒሕኩም፡ ኣርባዕተ ቁልዑ ወን ወለድኩም። እንታይ ሓድሽ ነገር

ውሕኔት ካብ ገሮቤት...

ስለ ዝተረኸበ'የ ደኣ ሕጂ ዘዛርብ ኮይኑ። ማለቲይ ሓድሽ ድዩ ዋላ ዝነበረ ባህርያት'የ?

ደዋሊ፤ እዎኣ፡ ካብ ንምርጥ እምበር። ሕጂ ግን ክሳብ መዓለ'የ ከምዚ ኢል ክትብር ኢል ሕርብት ስለ ዝበኒ'የ ናባኹም ደዊለ። ገለ መፍትሒ እንተ ረኽብኩ።

ኣማኻሪ፤ ኣጃኻ። መፍትሒ ብሓባር ክንላዘበሉ ኢና። ኩነታት መነባብርኩም ከ ከመይ'የ? ብኸመይ ትናበሩ?

ደዋሊ፤ ኣነ ምናቕ ናይ የኒሽርሰቲ ኮይኑ። ብደግዝ ናይ መንግስቲ እየ ዝኩበር። ተወሳኺ ናይ ጉልበት ስራሕ እንተ ረኽብኩ ኸኣ፡ እፈታትን'የ። ሰድራይን ሰድራ-ኣንዎን፡ ሓቂ ይሓይሹ። ኣብ ኣውደ-ኣመታት ይሕገዙ'የም። ኣብ ሓንቲ ክፍሊ፡ ክራይ ገዙ፡ ኢና ንንብር። ናብራ ደሓን ኢና፡ ጸምና ኣይሓደርናን።

ኣማኻሪ፤ ብዓልቲቤተካ ካብ ስራሕ ገዝ ወጻኢ ተወሳኺ ትሰርሕ ድያ?

ደዋሊ፤ ያእ፡ ኣይፋላን ኣይትሰርሕን።

ኣማኻሪ፤ ኣብቲ ዘለኹም ገዝ ካልእ ተቐማጦ ኣለው ድዮም?

ደዋሊ፤ ክልተ ሰብ ሓዳር ምስ ደቐም ኣለው። ኩልና ድማ ተኻሪይቲ ኢና።

ኣማኻሪ፤ ባህርያት ብዓቲቤተካ ንምምሕያሽን ንምልዋዎን ዝገበርካዮ ተበግሶ እንታይ ኣሎ?

ደዋሊ፤ ካብ ስራሕ ቀልጢፈ ኣትዮ፡ ደቀይ ኣብ ዝተማህርዎ ኣረድኦም፡ ጽሬቶም እክታተል። ማይ እወርድ፡ እኽሊ ኣዋሕን፡ ኣሰቤዛ ምምጻእን ካልእ ልኡኻትን ኣማልእ። እንተ ተማህሪት ኢል ድማ ኣብ ጉረባብትና ዘለዎ ውሓላሉ ኣንስቲ፡ ክትመሃር ከም ትኽእል እሕብራ'የ።

ኣማኻሪ፤ ሕራይ ተስፋይ፡ ሓዳርኩም ክምመቕ ኢልካ

ንብዓልቲቤተካ ምሕጋዝ ኣዘዩ ዝነኣድ'የ። ምክንያቲ፡ ሓዳር ከምዚ ትገብር ዘለኻ ተማላሊእካ'የ። ካብ ጉረባብቲ ዘለዎ ኣንስቲ፡ ክትመሃር ከም ትሕብራ ነገርካ። ከምኡ ብምባልካ እንታይ ተሰሚዕዎ ይኸውን? ምክንያቲ፡ ዝኾነ ሰብ ብድኻማቲ ኣወዳዳርካ ክትገልጽ ጽቡቕ ዝሰመየ ኣይመስለንን። ከምኡ ክትብላ እንክለኻ፡ እንታይ ሚላ ተጠቐምካ ትኸውን?

ደዋሊ፤ ኣነ ዓቕመይ ዘፍቅዶ፡ ጋዜጣታት ከተንብብ፡ ብዛዕባ ናይ ኣሰራርሓ መግቢ መጽሓፍቲ ክትርእን ንደቅና ይኹን ንዝብጽሬት ክትሕዝን እመክራ ነይረ። 'ኣይሚዲያካ ልቢ ኣይመደጽካ ሰኒ' ድኣ ኮይኑ እምበር። መምሊሳ ትርበሽ። ምእላይ ቁልዑ ዓቕላ የጽብባላ። ብእፋ ዋላ ኣይተውጽእዮ። ስለ ዝዘበዛ ከረድኣ እፍትን። ሰብ ክእለት እንተ ጉዳልዎ ካብ ሰብ ይመሃር'የ። “ብዓል ክስቶ'ውን፡ ወሓላታት ስለ ዝኾና ካብኣትን ተመሃሪ” ኢሊዮ።

ደዋሊ፤ ኣነ ዓቕመይ ዘፍቅዶ፡ ጋዜጣታት ከተንብብ፡ ብዛዕባ ናይ ኣሰራርሓ መግቢ መጽሓፍቲ ክትርእን ንደቅና ይኹን ንዝብጽሬት ክትሕዝን እመክራ ነይረ። 'ኣይሚዲያካ ልቢ ኣይመደጽካ ሰኒ' ድኣ ኮይኑ እምበር። መምሊሳ ትርበሽ። ምእላይ ቁልዑ ዓቕላ የጽብባላ። ብእፋ ዋላ ኣይተውጽእዮ። ስለ ዝዘበዛ ከረድኣ እፍትን። ሰብ ክእለት እንተ ጉዳልዎ ካብ ሰብ ይመሃር'የ። “ብዓል ክስቶ'ውን፡ ወሓላታት ስለ ዝኾና ካብኣትን ተመሃሪ” ኢሊዮ።

ኣማኻሪ፤ ዝኾነርካ ተስፋይ፡ ንሳኺ ዝዘ ትብሎ ዘለኻ ድኻመታት ትኣምነሉ ድያ?

ደዋሊ፤ ንሱ እንድዩ ዘሕዝኒ ዘሎ። እንተ ትኣምነሉ ደኣ ምተለወጠት ኮይኑ ይሰመዓኒ። “ናብራ ስለ ዝኾነርካ'የ” እያ ትብል። ኣይነሃን ክትመሃር፡ ናብ ጉረባብቲ ብዙሕ ክትቀርብ'ውን ኣይትደልን'ያ። ቡን'ውን፡ መብዛሕትኡ ግዜ፡ ንበይና ወይ ምሳይ ዋራይ'ያ ክትሰቲ እትደለ።

ኣማኻሪ፤ እዎ፡ ክብደት ናብራ ከጸግማ ዝኽእልዶ ይመስለካ? ገለዶ ብዛዕባ ድሕረ-ባይትኣ ምሓበርካ? ማለቲይ ዝግበዩትሉ ሰድራን ደረጃ ትምህርታን ከመይ ይኸውን?

ደዋሊ፤ እዎ፡ ናብራ እንተ ኸቢዱ ክትነፍሶን ክተከናውንን ድዩ ዝግበእ ክትደክም? ኣብ ከባቢ ኣስመራ

ካብ ዝርከባ ዓድታት፡ ብሕርሻን ናብርኣም ዝመርሖ ወለዲ'ያ ዓብያ። ትምህርታ'ኳ ሻምናይ ክፍሊ ምስ በጸሐት ኣቋሪጻ'ያ። ዕድመ'ውን ኣይነኣሰትን 37 ዓመት ኣቢላ ትገርብ'ያ።

ኣማኻሪ፤ እዘን ኣብ ሓዳር ዝጸናሕኩሙለን ዓመታት ደኣ ብኸመይ ኣለፉ?

ደዋሊ፤ እዎኣ! ኣነ ደኣ “ክትመሓየሽ'ያ” “ክትነፍሶ'ያ” እናበልኩ ኢደይ እናሓወስኩ ጸኒሐ።

ኣማኻሪ፤ ድኻማት ብዓልቲቤተካ እናርኣኻ ኢድካ ኣጣሚርካ ዘይምርኣይካ ጽቡቕ ተግባር'የ። ሕጂ ብግቕሊ ጽቡቕ ክትድውል ዘገደደካ ቀንዲ ምክንያት እንታይ ኮይኑ ይሰመዓካ?

ደዋሊ፤ እዚ ሕጂ ናባኹም ዘደወለኒ ሓሳባት ከምቲ ቅድሚ ሕጂ ዝመጽኣኒ ዝነበረ'የ። ሓድሽ ነገር የብሉን። ኣነ ግን ቃልኪዳን ክቡር'የ ኢል ክቃለስ ስለ ዝጸናሕኩን ዘለኹን'የ። ንበይነይ ካብ ዝቃለሱ፡ ገለ ምክራት እንተ ረኽብኩ ኢል'የ ናባኹም ደዊለ።

ኣማኻሪ፤ እስከ ተወሳኺ መብርሂ ስለ ዝደለኹ፡ ሕቶታታይ ክቐጽል እየ። ዝቐርብኣን ክሕግዝኣ ይኽእላ'የን ዝብሃል ሰባት ሓቢርካላዶ ትፈልጥ?

ደዋሊ፤ ብብዙሕ መንገድታት'የ ፈቲኑ። ቅድም ንኣዘዩ ዝፈትዎ ሓብታ'የ ሓቢረኣ። ኣብ መጀመርታ ክትሸፍና ፈቲና ደሓር ግን፡ ከምኡ ድኻምቲ ምኻና ኣይከሓደትን። ንሳ ክሳብ ትምርጥ፡ ዓቕማ ዘፍቅዶ እናመጽኣት ትሕግዝና ነይራ። ሕጂ ግን ካብ ትምርጥ ድሮ'ኳ ሰለሰተ ዓመት ኮይኑ ብዙሕ ኣይትመጽኣናን እያ። ኣደ ቁልዑ ኮይና። ኣሰዲሰ'ውን ንኸሊቲኣን ጉረባብትና ሓቢረኣ'የ። ንሳትን'ውን ካባይ ሓቢራታ ዝደልያ ኣይነበራን። “ኩሉ ንፈልጦ ኢና፡ ኣኻእሎ ዋራይ ይሃብኩ” ኢለና። ኣብ ክንዲ ትቐርብንን ካብኣን ትመሃርን ግን፡ መሊሳ ክትደሃልን ክትርበሽን ጀሚራ። ብዘተኻእላ መጠን ኣብእን ከይተሓወሰትን ናብኣን ከይቀረበትን'ያ ትብር ዘላ። ኣነ ኸኣ ለውጢ ደልየ። ሓንሳብ ሓንሳብ ሕርብት ይብለኒ'የ። ዓቕላይ ይጸበኒ።

ደዋሊ፤ ኣንቋዕ ናባኹም ደወልኩ። ምሳኻ ምዝራብይ ጽቡቕ ተሰሚዑኒ። ፍኹሰ ኢሉኒ። ሓቂ ይሓይሹ። ብዘይካ ብእካል ምሕጋዝ ብቃልይ ብዙሕ ኣተባብዓ ኣይነበርኩን። ምብጻሕ ድማ ሳሕቲ እንተ ዘይኮነ ብሓንሳብ ምኻድ ብዙሕ ሓሰቡሉ ኣይፈልጥን። ኣብቲ ንእሽተይ ወላ ትኹን ኣብ ጽቡቕ ብምስትብሃል ኣተባብዓዎ ዝበልካ፡ ሓሳብ ኣዘዩ ደስ ኢላትኒ ኣላ። ዝሃብካሄ ሃናጺ ሓሳባት ከተግብር'የ። ለውጢ ከምጽእ ኸኣ ተስፋ እንብር። ኣመና'የ ዘመሰግነካ።

ኣማኻሪ፤ ገንዘብኩ ብሩኽ ምሽት። ሰሰናዩ እምሃደኣ።

ደዋሊ፤ ናይ ደቀይ ሓዲግካ

ተዛረብ። ብኣኣም ሕጉስ እየ። “ጸድፊ ይፈጥር'ሞ፡ መደያይቦ ይገብረሉ” ከም ዝበሃል እታ ባኹራ ንልና ዓለርተ ሓደ ዓመት ገይራ ኣላ። ኣብ ስራሕ ገዝኣ ይኹን ኣብ ትምህርታ ንፍዕቲ'ያ። እቶም ምንኣሳ ኸኣ ኣሰር ኣሰራ እናሰዓቡ ይሕግዙ'የም። ብደቀይሲ ዕጉብ'የ።

ኣማኻሪ፤ እዚ'ውን ሓደ እወታዊ ነገር'የ። ደቅኻ፡ ልቢ እናሰኹቡ ይመጽኡ ስለ ዘለው ድማ ጉድለት ገዝኣም ክረእዮም ስለ ዝኽእል ዝያዳ እናሓዘኩ ክኹዱ ይኽእሉ'የም። ነቲ ካብ ብዓልቲቤተይ ጉዳሉኒ ትብሎ ዘለኻ፡ ድር እኳ ክምልኡልካ ጀሚርኻም ኣለው። ብዛዕባ ብዓልቲቤተካ ግን፡ ምናልባት እቲ ዝተጠቐምካሉ ሚላ ሓጋዚ ዘይኮነ ክኸውን ይኽእል'የ። ጽቡቕ ነገር ኣይሰኣናን'የ እዎ። ቡቲ ጽቡቕ ጉድና እናቐረብካን እናኣተባባዕካን ደግፋ። ቀጻሊ ብዛዕባ ጉድለታ ዋራይ እናተዛረብካን ምስ ሰብ እናኣወዳደርካ ትምምታን ትዛረባን እንተ ኳንካ ግን፡ ብዝገደደ ክትደሃልን ክትሓምቕን'ያ። ስለዚ፡ ለውጢ ከተምጽእ ክትጽገም'ያ። ስለዚ ከይተሓለልካ ቀጻሊ ተስፋ ሃባ። ከም ተፍቅራን ትሓልየላን ብቃልን ግብርን ሓብራ። ሓዝኻያ ናብ ምብጻሕ ምኻድ። ንሳ ብዓልቲቤተካ ምኻና፡ ብኣኣ ሕጉስ ምኻንካ፡ ንጉድለታታ ብግቕምኻ ከም ትምልኣላን ክትልወጥ ከም ትኽእልን ሓብራ። ብዘይካኣ ካልእ ትርእዮ ከም ዘይብልካ'ውን ግለጻላ። ፍቕሪ ዘይቅይር የለን'ሞ። ከይተሓለልካ ደገፍካ ቀጽል። ተስፋ ኣብ ትቐርጸሉ ግዜ ኸኣ፡ ምስ ተፍቅርም ሰባት ኣዕልል። ንኣሉታዊ ሓሳባት ብእወታ ቀይሮ፡ ብዛዕባ ጉድለታ ገዲፍካ ብዛዕባ ጽቡቅ ሕሰብ። ኣነ ብወገነይ ኣብ ቃልኪዳን ዘለካ ክብሪ ክደናኻኹኻ ክኣልፍ ኣይደልን። ብዓልቲቤተካ ክትነፍሶ እምሃደኣ። በዚ ትቃለሶ ዘለኻ ጸማኻ ከም ዘይትሰእን ፍሉጥ እየ።

ደዋሊ፤ እንቋዕ ናባኹም ደወልኩ። ምሳኻ ምዝራብይ ጽቡቕ ተሰሚዑኒ። ፍኹሰ ኢሉኒ። ሓቂ ይሓይሹ። ብዘይካ ብእካል ምሕጋዝ ብቃልይ ብዙሕ ኣተባብዓ ኣይነበርኩን። ምብጻሕ ድማ ሳሕቲ እንተ ዘይኮነ ብሓንሳብ ምኻድ ብዙሕ ሓሰቡሉ ኣይፈልጥን። ኣብቲ ንእሽተይ ወላ ትኹን ኣብ ጽቡቕ ብምስትብሃል ኣተባብዓዎ ዝበልካ፡ ሓሳብ ኣዘዩ ደስ ኢላትኒ ኣላ። ዝሃብካሄ ሃናጺ ሓሳባት ከተግብር'የ። ለውጢ ከምጽእ ኸኣ ተስፋ እንብር። ኣመና'የ ዘመሰግነካ።

ደዋሊ፤ ኣንቋዕ ናባኹም ደወልኩ። ምሳኻ ምዝራብይ ጽቡቕ ተሰሚዑኒ። ፍኹሰ ኢሉኒ። ሓቂ ይሓይሹ። ብዘይካ ብእካል ምሕጋዝ ብቃልይ ብዙሕ ኣተባብዓ ኣይነበርኩን። ምብጻሕ ድማ ሳሕቲ እንተ ዘይኮነ ብሓንሳብ ምኻድ ብዙሕ ሓሰቡሉ ኣይፈልጥን። ኣብቲ ንእሽተይ ወላ ትኹን ኣብ ጽቡቕ ብምስትብሃል ኣተባብዓዎ ዝበልካ፡ ሓሳብ ኣዘዩ ደስ ኢላትኒ ኣላ። ዝሃብካሄ ሃናጺ ሓሳባት ከተግብር'የ። ለውጢ ከምጽእ ኸኣ ተስፋ እንብር። ኣመና'የ ዘመሰግነካ።

ደዋሊ፤ ናይ ደቀይ ሓዲግካ

ኣንቋዕ ሓ. ጥቕሊታት

“ካብ ናይ ኮልኣት ኔጋ ተመሃር። ንኹሉ ኔጋ ባዕልኻ ከይትምከር ህይወት ሓጻር እያ።”

- Groucho Marx

“ተኣምራታዊ ዝምድና ዝብሃል ንብጻይካ ብዘይ ምፍራድ ክርከብ ይከኣል።”

- Wayne Dyer

“ሓቂ ንኸልሰ-ሓሳብ እንተ ዘይተሰማምዶ፡ ንሰኻ ነቲ ሓቂ ቀይሮ።”

- Albert Einstein

ጀሚል ሰዲድ

ንቁሕ ደበና

ሂሳብ መክታ

ብምክክርነት ዝግበር ምዑዕባዕ

ቆይታ ካይትግበርዎ ዝተባህኑ ነገር ንምገታይ ይገብኑ?

ወለዲ፡ ኣብ ገለ ጊዜ ነቲ ኣንጻራዊ ባህሪ ቁልዑ ተጠቒሞና፡ ደቅና ክገብርዎ ንኣደልዮ 'ካይትግበርዎ' ኢልና ብምጥንቃቄ ከም ዝገብርዎ ንገብር ኢና። ሓደ መሳርሒተይ፡ ደቂ ሓወ መግቢ ምብላዕ ክኣብዩ ክለወ፡ ኣብቲ ዝተቐረብዎ መኣዲ ክልተ ወይ ስለሱት ኮላሶ ጠቐሊሉ ብምቕማ፡ "ዝኾነ ሰብ ክይበልግልይ" ብምባል ናብ ካልእ ይዋምት እዮ፡ ይዋእዮም ቁልዑ ኸኣ ተጓይዮም ይብልዎም። ቁልዑ ብተደጋጋሚ ከምዚ ባህሪ ክርእዩ ክለወ፡ 'ናይ ምስግዕ ድዩ ወይ ናይ ምርጻጽ ጸገም ዘለዎም' ኢልና ንኣሰብ ንኸውን። እዚ ባህሪ ኣብ ቁልዑ ብጋህዲ ዝርእኦ ኮይኑ እምበር ዓባይቲውን ኣይገባድናን ኢና። ክንገብር ንኣደሊ 'ኣይትግበር' ምስ እንበሃል፡ ኣብ ክንዲ ንምገታይ ከምኡ ተባሂልና ክንርጻጸ እንፍትን፡ ብኸመይ ንገብር ክንኣሰብ ጥራይ ብዘተኮ ጊዜ ክህልፍ። ስምዒታትና ካብ ግንዛብና ኣብ ዝልዕለሉ ጊዜ ኸኣ ነቲ 'ኣይትግበር' ዝተባሃልና ነገር ንገብር። ከምዚ ዓይነት ክሰተት፡ ኣብ ዓውዲ ሳይኮሎጂ 'ሪኦክታንሰ' ወይ 'ምላሽ' ብምባል ተሰምዖ ይርከብ። 'ሪኦክታንሰ' ኣብ ዓውዲ ልዚክስ ኣሎ። ሓደ ተዓቕኖ ወይ ክኸይድ ዝጸንሐ ኤለትሪክ፡ ክቐይር ዝክእል ካልእ ድርኪት ክንገባዕ እንክሎ ዝፍጠር ተጻራርነት እዩ። እዚ ንብሎ ዘለና፡ ኤለትሪክ ምስ ተንክፍና ዝሰመዓና ናይ ጠዘዘታ ስምዒት ምስ ንዝክር ዘይዳ ክንርድኦ ንክእል። ኣብ ዓውዲ ስነ-ልቦና ኸኣ ብተመሳሳሊ፡ ኣብቲ ክንከድ ዝጸናሕና መስርሕ ወይ ጉዕዞ ዘጥረናዮ እምነት ክቐይር ዝፍትን፡ ካልእ ጸቕጢ ወይ ድፍኢት ብደገ ምስ ዘንገፍ ዝፍጠር ስምዒታዊ ጠዘዘታ እዩ። ንርእሱ-ምሕደራና ወይ ናጽነትና ዝጸባእ ወይ ዝቐይድ ነገር ኣጋጢሙ ኢልና ኣብ እንኣሰቡ እንጸባርቕ ኣንጻራዊ ስምዒትን ተግባርን እዩ። ዝያዳ 'ብርእሰይ ክኸይድ ኣለኒ' ኢልና ዝለመንና፡ ጸቕጢ ወይ ድፍኢት ምስ ዘንገፍ፡ ዝያዳ ኣንጻራዊ ባህሪ ክርእኦ ንክእል። እዚ ባህሪ ኣብ ቁልዑን ኮተቲን ብዘለዓለ ንርእዮ። ኣብ ርእሱ-ምሕደራን ውልቃዊ ናጽነትን ልዑል እምነት ኣብ ዘለዎም እኹላት ሰባት ከኣ ብመጠኑ፡ ምክልኻል ኣንጻር እቲ ዝገለገሉናዮ ውጽኢት ክህብ ይክእል።

ዘንጸባርቕ ክገብር ይክእል። ኣብ ጊዜ ለበዳ ኮሺድ 19፡ ኩሉ ሰብ ማሰክ ክጥቀም ዝሕብር ጽሑፋትን ስኢልታትን ኣብ ፈቐዶ ትኣላት ወሃብቲ ኣገልግሎት ተጠቒቦ ነይሩ። ገሊኡ ማሰክ ጌርካ ክትኣድር'ውን ዘወናውን ክኸውን ክሎ፡ ገሊኡ ግን ብጥዕና እቲ ዝጸኣፎ ከም ትሰግእ ዝገብር ነይሩ። እቲ ማሰክ ንክንገብር ዝሕብር ጽሑፍ፡ ዝበዘሐ ዘንጥፍ ነይሩ። ሓደ ካብቲ ምስ ኣንበብክዎ ዘሰሓቐ፡ "ማሰክ ምስ ገበርኩም ትምልክዎ" ዝብል ሓብራታ እዩ። ብኣንጻር፡ "ማሰክ ዘይገበረ ኣገልግሎት ኣይገብርን ኢና" ዝብል ከኣ ነይሩ። ማሰክ ኮይኑ ዝተሰምዓኒ ግን "ንድሕነት ነብሰናን ከባቢናን ማሰክ ንጠቐም" ዝብል እዩ። ካብዚ ሰለሱት እየናይ ምተቐበልና? ነየናይ ከ ኣንጻርነት ምሓዘና?

ኣገባብ ኣወሃህባ ሓብራታ፡ ተቐባልነት ወይ ብኣንጻር ተጻራሪ ባህሪ ሰባት ክኸቐሙ ልዑል ተክእሎ ኣለዎ። እቲ ዝወሃብ ሓብራታ ሓደ እንክነሱ፡ ብሰንኪ ንጥቀመሉ ኣገባብ ግን ዝተፈላለዩ ውጽኢት ክንረክብ ንክእል። እቲ ብሓይሊ ወይ ብዘይ ፍቓድና ዝግበር ውሳኔ፡ ንዝበዛሕና፡ ህልኽ ዘትሕዘና እዩ ዝመስለና። እንተኾነ፡ እቲ ክጥብርን ከታልልን ዝፍትን ሓብራታ እዩ ብዘለዓለ ዘሕርቐና። ምክንያቱ፡ ናይ ምውሳኔ ናጽነትና መንጠሉና ጥራይ ዘይኮነ፡ ክቐሸሸና ብምቐታት ጥራይ ነብሰ-ክብርና ዝተንከፎ ሰለዝመስለና እዩ።

ብተፈጥርና ክንክላእ፡ 'ኣይፋል' ክንበሃልን ክንጸግን ዘይንፈቱ እንክነሱና፡ ንእሽተይ ዕድል ኣብ ዝተጥሃብናሉ ጊዜ ንምገታይ ብምክልኻል ንጅምር፡ ካብቲ ዝገርመኒ ባህሪናት ደቂ-ሰብ እዩ። ክክልክል ወይ ኣይፋል ክበሃል ዝግብኦ ንጥፈት የለን ማለት ኣይኮነን። እንተኾነ፡ ዕላማና ምሕባር ካብ ኮነ፡ እቲ እንድልዮ ውጽኢት ከኣ ሓብራታና ብምልኣት ክትግበር ካብ ኮነ፡ ኣሉታዊ ስምዒት ዘንቐቐሕ ተወሳኺ ቃላት እንታይ ኣምእኦ?

ብሰንኪ ክልካሊ ዝመስል

መምርሒታት ወለዲ፡ ልዝብ ወለድን ደቀምን ናብ ዓውደ ኩናት ዝተቐየረ ኮይኑ እዩ ዝሰመዓኹ። ዝበዘሐ ጊዜ፡ ናይቲ ውዕሎ ዛንታ ዝግሩ ወለዲ ስለዝኾኑ ኸኣ 'ናይ ሎሚ ቁልዑ ተበላሽዮም፡ ዘረባ ወለዶም ዘይሰመዑ ኮይኖም' ኢልና ንኣልል። ይኹን እምበር፡ ዓባይቲውን ሓብራታ ክንህብ ከለና ጉድለታት ንገብር ኢና። ኣብ ሓደ ገዛ፡ "ማማ፡ 'ኣይትጸውት፡ ንብረት ኣይትሓዝ፡ ምስ ቁልዑ ኣትቐረብ፡ ኣይትረብሽ፡ ጋሻ ምስ መጽኢ ኣይትሓረብ...' ኩሉ ትብልኒህ እንታይ ደኣለይ ክገብር፡" ምስ በለታ፡ ወዮ ብዛዕባ ትደልዮ ጥራይ ትኣሰብ ዝበረታ ወላዲታ፡ "እዋይ ንልይ ኣይትሓዘለይ፡ ድኣን ተጻውቲ በሊ።" ኢላ ክትጸውት ኣፍቀደትላ። ካልእ ቁልዕ ኸኣ ኣብቲ ክትጸውተሉ ዝሓሰበት ሜዳ ዕቋር ማይን ጭቃን መሊኡ ምስ ረእየት፡ ክዳውንታ ኣውጺኦ ኣብ ሓደ ብርኽ ዝበለ ጽሑይ ቦታ ብምቕማ፡ ናብቲ ጭቃ ጠጊና ኣተወት። ተጻውታ ምስ ጸገበት፡ ጽሑይ ክዳውንታ ካብቲ ብጭቃ ዝተሰበጠ ነባሳ ኣርሒቻ ብኢዳ ብምሓዝ፡ ናብ ገዛኦ ኣምረሐት። ኣዲኦ ቦቲ ዝረእየቶ ፍጻሎ ዕንድ ኢላ ብምጥማት፡ "ኣቲ እንታይ ረኺቡኪ?" ብምባል ሓተተታ። "ማማ፡ ምሽ ክትጸውቲ ክለኺ ክዳኺ ጭቃ ከይትጽይቕዮ' ኢልክኒ።" በለታ። ክልካሊ ኣገባባት ብብዘሐ ምቐቃም፡ ኣብ ክንዲ ነቲ ሓብራታ ነተግበር፡ ነቲ ዝደለናዮ ነገር ንምግባር፡ ኣበርን ሕጽረትን ናይቲ ሓብራታ ኣብ ምድላይን ካልእ መገዲ ኣብ ምንዳይን ጊዜ ክከልልና የተባብዕ።

ናይ ሓደ ገዛ ዋናታት፡ ዝመጽኦ ጋሻ ሳኢኑ ኣውጺኡ ክኣቲ ስለዝደለዩ፡ "ሳኢንኹም ካብ እግርኹም ዝጸሪ እንተ ኾይኑ ምስ ሳኢንኹም እተወ።" ዝብል ጽሑፍ ኣብ ኣፍደገ ለጠፉ። ሓደ ጋሻ ኸኣ ነቲ ሓብራታ ኣንበቡ፡ ምስ ሳኢኑ ኣተወ። ብዓል ገዛ "እቲ ጽሑፍ ተረጎሞ ከዩ?" ኢሉ ሓተቱ። በጻሒ ኸኣ "እወ ሳኢኒይ ካብ እግሪይ ስለዝጸሪ እዩ ምስ ሳኢኒይ

ሰድራቤት ኣይንደልን ኢና" ብምባል ሕጻ ኣፍረሰም። ኣቦ ንል ከኣ እቲ ኩሉ ወላዲ ዝሃርፎ፡ ኣበባ ንሉ፡ ብሰንኪ ኣንጻራዊ ባህሪ ከይረእየ ተረፈ። ባህርና ወይ ሓሳብና ክንቅይር ኣብ ንንገረሉ ጊዜ፡ 'ባህርኻ ጸቡቕ ኣይኮነን ድዩ ዝብል ዘሎ?' ብምባል ንዝተሓበረና ነገር ከም ነቐፊታ ናይ ምውሳድ ባህሪውን ኣንጻር ክንገንዝ ይደፋፍእዮ። እቲ ዝገበዩ ጠንቂ ኣንጻራዊ ባህሪ ግን፡ 'ፍርሕ' እዩ።

'ሪኦክታንሰ' ወይ ኣንጻራዊ ባህሪ ዘግቡ ምክንያታት ምስ እንፈልግም፡ ነቶም ጽልጥታት ብምኣላይ ከነወግዶ ወይ ከነገድሎ ይከኣልዮ። ኣብ ቁልዑን ኮተቲን ንርእዮ 'ሪኦክታንሰ' ምስ ዕድመ ዝተደልዎ ዓላ ደኣ ይኹን፡ ንሸቡ ኣዝዩ ኣጸጋምን ኣድካምን ባህርያት እዩ። ዝዚ ሃልኪ ንምውጋድ ብወለዲ ዝግበር ጥበራን መብጽግን፡ ምስ ጊዜ ኣሉታዊ ሳብኪን ከይሃለዎ ኣይተርፍን እዩ። ንሪራሕ ክንከይድ ክለና፡ "ካብ ስራሕ ምስ ተመሰሰኩ ሓደ ነገር ከምጽኣልካ እዩ፡ ሕጂ ጥራይ ኣይትብኩ" ኢልና ዝተፋነናዮ ቁልዕ፡ ኣብ ኣፍደገ ገዛ ክጸብዩና ቀንፈዘው ንክብል ንፈርዶ ኣለና። እዚ ከምዚ ዝለመሰለ ተግባር ምስ ዝደጋገም ከኣ፡ እቲ ቁልዕ ስራሕን ሞቕሸሽን ብምዝግድ፡ ብዘይ ሞቕሸሽ ዘይጥበር ባህርያት ከም ዘዕቢ ንገብር።

ቁልዕ ይኹን እኹል ሰብ ነቲ እንደልዮ ውጽኢት ብዝህበን ኣንጻራዊ ባህሪ ብዘየተባብዕን ኣገባብ ተጠቒሞና ብኸመይ ንሕብር? ቀዳማይ፤ መምርሒና ብመረጻእታ ክሰነ ውጽኢታዊ ይገብር። ካልኣይ፤ ሓብራታና፡ ንጥቕሚ እቲ ሰብ ምዃኑ ምስ ነረድኣን ኣብ ውሳኔ ምስ እንጽንብርምን ናብ ሓደ ዘሰማማዕ ውሳኔ ክንበጽሕ ይሕግዘ። ሓደ ቁልዕ ክርብሽ ክሎ "ኣይትረብሽ" ካብ ምባል፡ ይርብሽ ከም ዘሎን ሳብኪን ናይ ረብሽኡ ኸኣ ዘይተፈታዊ ይገብር ምህላውን ምስ እንገባር፡ ከይጽኣኦ ክብል ነቲ ረብሻ ንክኣድገ ባዕሉ ክውሰን እዩ። ኣገልግሎት ዝህባ ትኣላት ከኣ፡ እቲ "ዓሚል ንገሰ እዩ" ዝብል መርሐ እዮ ይትረፈን። እንተወሓደ ዓሚል ሰብ እዩ፡ ኣቦና፡ ኣዳና፡ መምህርና፡ ጎረቤትና ... እዩ። ኣለን ምስ ዝሓሰብ፡ ዘድልዮን ሓብራታ ንክህባ ኣይክእልን እዩ። ሳልጳይ፤ ንህቦ ዘለና ሓብራታ፡ ብጽሑፍ ይኹን ብቃል፡ ነቲ ንሕና ዝገለገልናዮ ዕላማ ጥራይ ዝሕብር፡ ንጽር መልእኽቲ ከጠቐልል ይግባእ። ክግልገል ዝመጽኦ ዓሚል እንታይ ይፍቀድ እምበር እንታይ ኣፍቀድን ኣየገድሶን እዩ። ወለዲ ንደቀም፡ መምህራን ንተመሃሮም፡ ወሃብቲ ኣገልግሎት ንዓማኦም ... ዓቕምዎ ዘፍቅዶ ክገብሩ ቅሩባት ምዃናም ምስ ዘእምን፡ ኣንጻራዊ ባህሪ ክኸሰት ኣዝዩ ትሕት ተክእሎ ኣለዎ።

ፍረ ጸዕሪ

ፊልሞኒት መግኛ

ኩነታት ዝናብ ክረምቲ ሰነ - ነሓስ 2024

ክብራት ኣንበቡ፡ ምዃ ፍረ ጸዕሪ፡ ዝናብ ክረምቲ ካብቲ ዝሓለፈ ዓመታት ሎሚ ዓመት ብዘርጋሓኡን መጠን ዝናቡን ዝሓሸ ከም ዝነበረ ኩልና እንምስክር ሓቂ ኹይት ኣሎ። ኣብ ናይ ሎሚ ዓመቲ ፍረ-ጸዕሪ ምስ ኣብ ሚኒስትሪ ሕርሻ ሓላፊ ሕርሻዊ ሚኒስትሮ ጽዮ ተኸሰተ ወልደገብርኤል፡ ብዛዕባ ዝነበረ ኩነታት ዝናብን ትንበያ ወርሒ መስከረም እንታይ ይመስልን ዝብል ትሕዝቶ ሓጺር ዕላል ኣካይዳናሉ ኣሎና።

* ናይ ወርሒ ሰነ - መስከረም ከመይ ዓይነት ትንበያ እዩ ኔሩ?

- ወርሒ ሰነ - መስከረም፡ ልዕሊ ንቡር ዝኹን ዝናብ ክዘንብ ምዃኑ እዩ እቲ ትንበያ ኣእንጎራቲ ኔሩ። ናይ ክረምቲ ዝናብ ድማ ኣብ ባይታ ከምቲ ትንበይ ዝነበረ ኣብ ዝበዘሐ ክፋላት ሃገርና ንቡርን ልዕሊ ንቡርን ዝናብ ኩይት ረኺብናዮ። ብፍላይ ድማ ኣብ ሸነኽ ደቡባዊ ምዕራብ ሃገርና ዝሓሸን ዝለዓለን ዝናብ ዝተመዘገበሉ ወቅቲ እዩ ኔሩ እንተብልና ምግናን ኣይከነን።

* ናይ ወርሒ ነሓስ ዝነበረ ዝናብ ብኸመይ ይግምገም?

- ኣብ ወርሒ ነሓስ እቲ ትንበይ ወይ ትንበይ፡ ልዕሊ ንቡር ዝናብ ክዘንብ ከም ዝኸኸል እዩ ሓበሬታ ኔሩና። ኣብ ባይታ ምስ መጻእና ድማ ማዕረ ማዕረኡ ከም ዝነበረ እዩን ነቐጣታትና ዝኣከበ ሓበሬታ ዝገልጽ። ብደረጃ ሃገር እተን ዝለዓለ ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት እንተራእናዮን፡ ሕርኩኽ 632፡ ዳሰ 560.5፡ መንደፊራ 533.7፡ ደራቡሽ 476.1 ሻምብቆ 437.6 ሚሊ ሚተር ዝግብኑ ዝናብ ካብ 12 ክሳብ 25 ናይ ዝናብ መዓልታት ኣመዘገቡን፡ ካብዚኣተን እተን ዝበዘሐ ኣብ ደቡብን፡ ደቡባዊ ምዕራብን ሃገርና ዝርከባ ነቐጣታት እዩን።

እተን ዝተሓተ ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት ድማ፡ ካብ ኣዳ ክሳብ ኸልተ መዓልታት ብዝዘነበ ዝናብ ሓሰመት 37.9፡ ግራት 31.5 ፡ ቆሓይቶ ሰፊራ 26.5፡ ጋዲም ሓሊብ 21፡ ግርማይካ 22 ሚሊ ሚተር ብዘገቡ ዝናብ ኣመዘገቡን ይርከቡ። እዚ ኣብ ናይ ሎሚ ዓመት ክረምቲ እቲ ዝርግሐ ዝናብ ሰፊሕ ከም ዝነበረ እዩ ዘርእየና ዘሎ። ኣብ ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ኣብዚ ወቅቲ ዝናብ ክዘንብ እኳ ልሙድ እንተዘይከኑ ኣብዚ ናይ ሎሚ ዓመት ወቅቲ ክረምቲ ግና ይዘንብ ኣሎ። ኣብ ገለ ክፋላት ዞባ ደቡባዊ ቀይሕ ባሕሪ ወን ዝናብ ከም ዝነበረ ሓበሬታ ኣሎና።

* ናብ ነፍሲ ወከፍ ዞባታት ንምጻኤ ዝተመዘገበ ግብርና ዝናብ ብዘወገኡ ከመይ ይመስል?

- ኣብ ዞባ ግንባር እተን ዝለዓለ ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት ሓጋዝ 386.6፡ ሓሽቫይ 347.9፡ ደቀምሓረ - ደምበዛን 343.2፡ ምሕላብ 312.1፡ ዓዲ-ተከሌዛን ድማ 306.5 ሚሊ ሚተር ዝናብ ካብ 11 ክሳብ 20 መዓልታት ናይ ዝናብ ኣመዘገቡን፡ ኣብዚ ኣብ

ኣዳ መዓልቲ ክሳብ 111 ሚሊ ሚተር ዝናብ ዝተመዘገበሉ ግዜ ውን ኔሩ እዩ። ዝተሓተ ዝናብ ዝመዘገበ ድማ ቐርጸት 136.1፡ ዓሬታይ 123.2፡ ገለት 111.5፡ ኣሰነ፡ 109.3፡ ሸነ-ወግረት 67.0 ካብ 3 ክሳብ 16 ናይ ዝናብ መዓልታት ኣመዘገቡን። ኣብዚ ድማ ክሳብ 40 ሚሊ ሚተር ዝነበሉ መዓልታት ከም ዝነበረ ጸብጻባትና ይሕብሩ።

ኣብ ዞባ ደቡብ እንተ መጻእና፡ እተን ዝለዓለ ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት፡ መንደፊራ 533.7፡ ቅናፍና 337.2፡ ደቀምሓረ-ገላሓመስ 331.0፡ ጸርና 326.5፡ ሰነይቲ 310.0 ሚሊ ሚተር ዝናብ ካብ 13 ክሳብ 25 መዓልታት ዝናብ ዝመዘገበ እዩን። ኣብ ኣዳ መዓልቲ እቲ ዝለዓለ ዝተመዘገበ ዝናብ 137.1 ሚሊ ሚተር ከም ዝነበረ ይፍለጥ። ዝተሓተ ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት ድማ፡ ዓዲ-ልሰቲ 114.0፡ ሕረት 98.0፡ ዝግን ደብሪ 91.2፡ ዓዲ-ገላዕ 41.6፡ ቆሓይቶ-ሳፊራ 26.5 ካብ ኣዳ ክሳብ ሸውዓተ መዓልታት ዝናብ ኣመዘገቡን ይርከቡ።

ዞባ ጋሽ ባርካ፡ እዚ ዞባ እቲ ዝበዘሐ ዝናብ ኣብዚ ወርሒ ነሓስ ዝመዘገበ እዩ። እተን ዝለዓለ ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት፡ ሕርኩኽ 632.0፡ ዳሰ 560.5፡ ደራቡሽ 476.1፡ ሻምብቆ 437.6፡ መንሱራ 426.0 ሚሊ ሚተር ዝናብ ካብ 12 ክሳብ 17 መዓልታት ዝናብ ዝመዘገበ እዩን። ናይ ኣዳ መዓልቲ ዝለዓለ ዝተመዘገበ ዝናብ 154 ሚሊ ሚተር ከም ዝነበረ ይፍለጥ። እዚ ዝነበረ ዝናብ ኣብ ዝሓለፈ ዓመታት ኣብ ኣዳ ወቅቲ ናይ ዝናብ ዘይትረኽቦ ኣዘዩ ዝሓሸ ዝናብ ከም ዝነበረ እዩ ዘርእየና። ዝተሓተ ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት ድማ፡ ሃይኮታ 116.4፡ ታሚራት 113.4፡ ሓሸንኪት 91.4፡ ገረንሬት 80.8፡ ግርማይካ 22.0 ካብ ኣዳ ክሳብ 11 መዓልታት ዝናብ ከም ዝነበረ ጸብጻባትና ይሕብሩ።

ኣብ ዞባ ማእከል ድማ፡ እተን ዝለዓለ ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት፡ ዛግር 409.9፡ እምባደርሆ 401.7፡ ሃዘጋ 390.0፡ ሰረጃቓ 325.9፡ ኣፍደዩ 318.2 ሚሊ ሚተር ዝናብ ካብ 11 ክሳብ 19 መዓልታት ዝናብ ዝመዘገበ እዩን። ኣብ ኣዳ መዓልቲ እቲ ዝለዓለ ዝተመዘገበ ዝናብ 74.7 ሚሊ ሚተር እዩ። ዝተሓተ ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት ድማ፡ ክትመውሊዕ 160.0፡

ኣቶ ተኸሰተ ወልደገብርኤል

ዓዲ ሓወሻ 147.1፡ መርሓፍ 120.5፡ ወኪ-ዱባ 115.7፡ ዓዲ-ጸናፍ 92.0 ካብ 7 ክሳብ 12 መዓልታት ዝናብ ተመዘገቡ። እዚ ኣብ ወርሒ ክረኽቦ ዘለዎ ዝናብ ረኺቡ እዩ። ኣብዚ ዝበዘሐ ምሉእ መዓልቲ ደቡብ ዝግብሎ ካፋ ዝናብ እዩ ዝዘንብ ኔሩ።

ኣብ ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ፡ ብመጠን ኣብዚ ወቅቲ ክረኽቦ ዝግብእ ዝናብ ብርቱዕ ዝናብ ከም ዝነበረ እዩ ሓበሬታ ዘሎና። ብፍላይ ኣብ ሰሜናዊ ክፋል ናይዚ ዞባ ዝሓሸ እዩ ኔሩ። ምስ ዝሓለፈ ሸውዓተ ዓመታት ክንጸጸር ከሎ፡ ከም ናይ ሎሚ ዓመት ብዘዘከ ዝናብ ረኺቡ እዩ ይፈልጥን እዩ። እተን ዝለዓለ ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት፡ ናቕፋ 274.0፡ ባቕፋ 223.0፡ ፍልፍል 156.0፡ ባጽዕ 141.0፡ ጊንዳዕ 318.2 ሚሊ ሚተር ዝናብ ካብ 11 ክሳብ 16 መዓልታት ዝናብ ዝመዘገበ እዩን። ኣብ ኣዳ መዓልቲ እቲ ዝለዓለ ዝተመዘገበ ዝናብ 74.0 ሚሊ ሚተር ከም ዝነበረ ይፍለጥ። ዝተሓተ ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት ድማ፡ ማሂመት 64.0፡ ገልዓሎ 39.9፡ ሓሰመት 37.9፡ ግራት 31.5፡ ጋዲም ሓሊብ 25.0 ካብ ኣዳ ክሳብ ሰለስተ መዓልታት ዝናብ ተመዘገቡ።

ኣብ ዞባ ደቡባዊ ቀይሕ ባሕሪ ሓፊሻዊ ካብተን ዝለዓለ ኣርባዕተ ነቐጣታት ዝተኣከበ ሓበሬታ ዝለዓለ ዝናብ ዝመዘገበ ኣይቶስ 130.0፡ ኣዮሚን 65.0፡ ኢግርሊ 65.0፡ ጢያ 61.0 እዩን። ካብ ክልተ ክሳብ ኣርባዕተ መዓልታት ዝናብ ዝተዘርግሐ እዩ ኔሩ። ዝለዓለ ናይ ኣዳ መዓልቲ ዝተመዘገበ ዝናብ ድማ 40 ሚሊ ሚተር ይበጽሖ።

* ብሓፊሻኽ ወርሒ ነሓስ ዝነበረ ዝናብ ከመይ ይግምገም?

- ወርሒ ነሓስ፡ ሸፊን ዝናብ ኣብ ኩለን ዞባታት ሃገርና እዩ ኔሩ። ኣጠቓሊልካ ክርክ እንከሎ ልዕሊ ንቡር

73 ሚሊታዊት፡ ንቡር 19 ሚሊታዊት ትሕቲ፡ ንቡር ድማ 9 ሚሊታዊት ተመዘገቡ ኣሎ። ናይ ሎሚ ዓመት ዝናብ ወርሒ ነሓስ ብሓፊሻ ልዕሊ ንቡር ዝኹን ዝናብ ዘኒቡ ኣልፍ ክንግምግም ንኸእል።

* ካብ ወርሒ ሰነ ክሳብ ወርሒ ነሓስ ኣብ ዝነበረ እዩን እተን ዝለዓለ መጠን ዝናብ ዝመዘገበ ነቐጣታት ኣየናት እዩን ነይረን?

- ክረምቲ ኣልፍ እንጽውዖ ሰነ ጀሚሩ መስከረም እዩ ዝውድእ። ኣብዚ ዝሓለፈ ሰለስተ ወርሒ ካብ ሰነ ክሳብ ነሓስ፡ እተን ሓመሽተ ዝለዓለ መጠን ዝናብ ዝመዘገበ ሕርኩኽ 953.0፡ መንደፊራ 913.6፡ ዳሰ 831.0፡ ባረንቲ 754.6፡ ዓዲ-ኳላ 693.4 ሚሊ ሚተር ዝናብ ዝመዘገበ ከለዎ፡ ብዘዘከ መዓልታት ዝናብ ከኣ ካብ 20 ክሳብ 57 ኔሩ። ዝለዓለ ኣብ ኣዳ መዓልቲ ዝተመዘገበ ዝናብ ድማ 149.0 ሚሊ ሚተር ኣብ ነቐጣ ዳሰ (ዞባ ጋሽ- ባርካ) ኔሩ።

ሓፊሻዊ ዝናብ ክረማት ክግምገም እንከሎ ልዕሊ ንቡር 64 ሚሊታዊት፡ ንቡር 26 ሚሊታዊት ትሕቲ፡ ንቡር ድማ 10 ሚሊታዊት እዩ ኔሩ። ካብዚ ክረምቲ ልዕሊ ንቡር ዝኹን ዝናብ ከም እተመዘገበ የረድኣና።

* ብደረጃ ሃገር ክንደይ ዝእከል ነቐጣታት መዓልቲ ዝናብ ኣለዎና?

- እዚ ሓበሬታ ኣብ ኩለን ዞባታት ሃገርና ተዘርጊሖን ዘለዎ 139 ነቐጣታት ኢና ብመገዲ ወኪላት ኣሃዱ ሚኒስትሮ እንእከቦ። ኣብ ማእከላይ ቦታ ምስ መጻ ድማ ተወሃሂዱ ይግምገም።

* ናይ ወርሒ መስከረም ትንበይ ከመይ ይመስል?

- ወርሒ መስከረም ኣብ ውሱን ክባቢታት ልዕሊ ንቡር ዝናብ ናይ ምርኩብ ተኸእሎ 40 ሚሊታዊት እዩ ዘሎ። ብፍላይ ከኣ ሰሜናዊ ምዕራብን ከበሳታት ማእከልን፡ ኩሎ ግዜ ግምት ከንኡን ዘሎና መስከረም

ናይ መወዳእታ ወርሒ ክረምቲ ከም ምዃኑ መጠን፡ ከም ናይ ነሓስ ዝነበረ ዝናብ ክንጸብ ኣይግባእን።

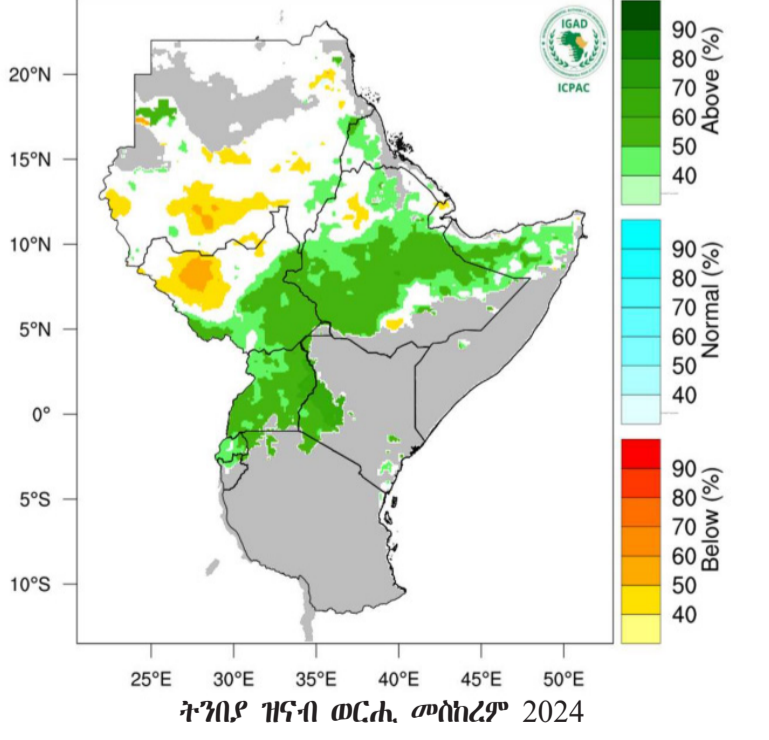
* እዚ ዘይንቡር ዓይነት ዝናብ ከጋጥም ዝኸኸለ ካብ ምንታይ እዩ?

- ኣብ ሰላማዊ ውቅያኖስ ልዕሊ 15 ወርሓት ተርእዮ ኣልጊና እንተ ኣሎ ኣብና ዝናብ ናይ ምብሓሕ ባህሪ ኣሎ። እዚ ካብ ናይ 50 ዓመታት ዝተኣከበ ሓበሬታ ምርኩብ ብምግባር ኢና ንገልጽ ዘሎና። እዚ ተርእዮ እዚ ኣብ ሸውዓተ ዓመት ምስ ኩነታት ምቅይያር ኣየር ሓንሳእ እዩ ዘጋጥም። ኣብ ሰላማዊ ውቅያኖስ ን15 ኣዋርሕ ዝኣከል ስለ ዝተራእየ ኣብና ዝሓሸ ዝናብ ክርከብ ተኸእሎ። ንዝመጽእ ዝዚ ኩነት ጽቡቕ ጌርካ ምክትታልን ምድላዎትካ ኣጽፊፍካ ከመይ ጌርካ እቶት ከተኻዕብት ከም ዘለካ ምዕብብን ከም ዘድሊ የርእየና።

* ኣብ መወዳእታ ከተመሓላልፎ እትደሊ መልእኽቲ

- ህሉው ትንበያ ኩነታት ዝናብ ኣብ ወርሒ መስከረም ውን ኣብ ውሱን ክባቢታት ናይ ምሕያል ተኸእሎ ከምዘሎ ኢዩ ዝሕብረና። ንኹሎ እንተታት ኣብ ግምት ኣእትኻ ማለት ማይ ኣብ ዝውሕደሉ ምዕቃብ ሓመድን ማይን ኣብ ግራውቲ ምዝውታር፡ ማይ ምስ ዝበዘሐ ድማ ካብ ግራውቲ ምእላይ፡ እቶት ንምኻዕባት ግራውቲ ብግቡእ ምክትታል፡ ጸሀይ ምእላይ፡ ህላወ ባልዓትን ሕማማትን ምክትታልን ምሕባርን፡ ሳዕሪ ዓጺድካ ምኽዛን፡ ከምኡ ውን ውሕጅ ከሰዕሶ ዝኸኸል ሓደጋ ንምንካይ፡ ሓረሰቶትን ጻዕትን፡ ንብረት ልምዓት መስኖ ኣብ ግራውቲ፡ ጥሪት ድማ ኣብ ሩባታት ከሕድሩ ከምዘይብሎም ጥንቃቄ ክገብሩ ይግባእ። ብተወሳኺ ካብ ሓደጋ በርቂ ንምኽልኻል ኣብ ትሕቲ ገረብ ዘይምጽላል።

* የቐንዳና ኣቶ ተኸሰተ ወልደገብርኤል

ውሑሲን መኣዛውን መግቢ ንኹሎ፣ ኣብ ኩሎ!

